

Inhoud

1	Inleiding en installatie	1
	Het ontstaan van Joomla! vanuit Mambo	2
	Joomla!	2
	Installatievereisten	4
	Lokale webserver opzetten	5
	Installatie voorbereiden	10
	Joomla!-bronbestand downloaden	10
	Joomla!-bestanden op lokale webserver plaatsen	11
	Joomla!-bestanden op online webserver plaatsen	12
	Joomla! installeren	15
	Configuratie	16
	Database configuratie	16
	Ftp-configuratie	17
	Samenvatting	19
	Installatie voltooien	19
2	Configuratie en beheer	23
	Het beheerdeelte	24
	Systeem	25
	Controlepaneel	25
	Algemene instellingen	25
	Algemene check-in	25
	Wis cache	26
	Opschonen verlopen cache	26
	Systeeminformatie	26
	Overige zaken	26
	Controlepaneel	27

Inhoud

Algemene instellingen	28
Website-instellingen	29
Metadata-instellingen	30
SEO-instellingen	31
Cookie-instellingen	31
Systeem – Systeemininstellingen	31
Systeem – Foutopsporingsinstellingen	32
Systeem – Cache-instellingen	32
Systeem – Sessie-instellingen	33
Server – Serverinstellingen	33
Server – Lokale instellingen	34
Server – FTP-instellingen	34
Server – Proxy instellingen	34
Server – Database Settings	34
Server – E-mailinstellingen	35
Rechten – Rechteninstellingen	35
3 Gebruikersrechten en configuratie	37
Gebruikersbeheer	38
Nieuwe gebruikersgroep maken	38
Stap 1 – Gebruikersgroep Bloggers maken	40
Stap 2 – Nieuwe gebruikersgroep aan juiste toegangsniveau toewijzen	40
Stap 3 – Nieuwe gebruiker Blogger maken	41
Stap 4 – Algemene rechten voor de gebruikersgroep Bloggers instellen	42
Stap 5 – Artikelrechten voor de gebruikersgroep Bloggers instellen	44
Stap 6 – Categorie Blogs maken	45
Stap 7 – Inloggen en testen met nieuwe gebruiker Blogger	47
Gebruikersrechten kosten veel tijd	48
4 Inhoud van de Joomla!-site	51
Sitestructuur	52
Opbouw van sitestructuur	53
Sitestructuur: De Digitale Academie	53
De ontsluiting van de inhoud	54
Categorieën	55
Publicatiewerkbalk	57
Categorieën maken	59
Categorie Publicatie	60
Categorie Opties	61

Artikelen	63
JCE-editor als alternatief voor Tiny MCE	66
Teksten invoeren	69
Artikelbeheer Opties – Artikelen	70
Artikelbeheer Opties – Bewerkingsweergave	72
Artikelbeheer Opties – Categorie	73
Artikelbeheer Opties – Categorieën	74
Artikelbeheer Opties – Weergave blog/speciale artikelen	75
Artikelbeheer Opties – Lijstweergave	76
Artikelbeheer Opties – Gedeelde opties	77
Artikelbeheer Opties – Integratie	78
Artikelbeheer Opties – Rechten	78
Artikelinstellingen en -parameters	79
Mediabeheer	84
Mappen maken en bestanden uploaden	85
5 Navigatiemenu	87
Menu's	88
Menu-items maken	91
Artikelen ontsluiten met menu	96
Zoeken	106
Gebruikersbeheer	107
Iframe wrapper	111
Externe URL	113
Menu-item alias	113
Scheidingstekens	113
Menumodules	113
Module basisopties	116
Menumodule basisopties	117
Menutoewijzing	118
Menumodule modulerechten en opties	120
Menumodule geavanceerde opties	120
6 Joomla!-sjabloon ontwerpen	123
Eigen sjabloon maken	124
PHP, XHTML, CSS en XML	124
Stap 1 – Ontwerp	129
Stap 2 – XML-bestand	130
Stap 3 – Bestand index.php	138
Stap 4 – Stylesheet van sjabloon	147
Stap 5 – Thumbnal, preview en favicon	174
Stap 6 – Sjabloonstijlen met sjabloonopties	176

Geavanceerde technieken voor sjablonen	179
Definitieve bestand template.css	183
Definitieve bestand index.php	187
Definitieve bestand templateDetails.xml	188
Enkele optionele bestanden	189
Eindresultaat	190
7 Joomla!-extensies	191
Wat zijn componenten?	192
Standaardcomponenten in Joomla!	193
Component Advertenties	193
Berichten	201
Contactpersonen	202
Joomla! Update	208
Nieuwsfeeds	209
Postinstallatie berichten	216
Tags	217
Verwijzingsbeheer	218
Weblinks	219
Zoeken	222
Welke modules zijn er verder nog?	223
Standaardmodules	226
Aangepaste HTML	227
Artikelencategorie	227
Artikelencategorieën	227
Artikelen – Gerelateerde artikelen	227
Artikelen – Nieuwsflits	227
Gearchiveerde artikelen	229
Inloggen	229
Kruimelpad	230
Laatste nieuws	231
Meest gelezen artikelen	232
Nieuwe gebruikers	233
Statistieken	233
Taalselectie	233
Voetnoot	236
Weblinks	236
Willekeurige afbeelding	236
Wrapper	237
Zoeken	237
Plug-ins	238
Joomla! en extensies updaten	241

8	Zoo, Zoolanders, extensies en updates	243
	Nieuwe component installeren	244
	Zoo, de Joomla!-Content Construction Kit	245
	Zoo in detail	245
	App instances	248
	App instance types	250
	Aan de slag met Zoo	250
	Werken met typen	255
	Widgetkit	263
	Zoolanders	267
	Overige extensies	268
	Index	273

Inleiding en installatie

In dit hoofdstuk leert u hoe u Joomla! op een lokale pc en op een webserver installeert. Daarbij zullen we stap voor stap de benodigde programmatuur en software bespreken en eveneens stapsgewijs de installaties doorlopen.

U leert in dit hoofdstuk:

- Waar Joomla! vandaan komt.*
- Een lokale webserver inrichten.*
- Joomla! installeren en configureren.*

Het ontstaan van Joomla! vanuit Mambo

Mambo is een opensourcevariant van een *content management system* (CMS) dat in 2000 ontwikkeld is door het Australische bedrijf Miro. De opensource-variant kwam in 2001 op de markt onder de General Public License (GPL), een licentie die vaak gebruikt wordt voor opensourcesoftware. Sinds die tijd is Mambo geëvolueerd tot wat het vandaag is.

De afgelopen vijf jaar is er door grote groepen mensen aan de verdere ontwikkeling van Mambo gewerkt, waardoor het inmiddels een omvangrijk en krachtig CMS is geworden. Naast de ontwikkeling van Mambo als een op zichzelf staand CMS, is het ook een platform waarbinnen allerlei externe programma's geïnstalleerd kunnen worden. Ook in dat opzicht heeft Mambo sinds 2001 een grote ontwikkeling doorgemaakt. Vele programmeurs hebben zich namelijk op de ontwikkeling van dit soort programma's ten behoeve van het Mambo-CMS gestort.

Eind 2003 dreigden enkele juridische processen tegen het Mambo-opensource-project, waarin het intellectuele eigendom op verschillende delen van de software werd betwist. Deze processen hebben veel problemen veroorzaakt en hebben geleid tot aanzienlijke kosten. Ook zijn door deze problemen enkele vooraanstaande personen uit het project gestapt. Uiteindelijk is Miro het Mambo-project financieel en juridisch te hulp geschoten. Door de hulp van Miro zijn de problemen beperkt gebleven. Wel zijn deze problemen de aanleiding geweest voor het oprichten van een non-profitorganisatie (fonds) om dergelijke problemen in de toekomst te voorkomen. De Mambo Foundation onder leiding van Miro werd uiteindelijk in augustus 2005 opgericht.

Joomla!

Niet iedereen stond achter de oprichting van de Mambo Foundation. Belangrijkste reden daarvoor was, dat een opensourceproject volgens ontwikkelaars gestuurd moet worden door de vraag van de *community* en niet door de wensen van een organisatie (in dit geval Miro). De oprichting van de Mambo Foundation zou er daardoor voor kunnen zorgen dat Mambo het contact met de community zou verliezen.

Andrew Eddie – een van de vertegenwoordigers van het ontwikkelteam van Mambo – voelde zich, evenals de rest van zijn team, tekort gedaan door het management van Miro. Bovendien steunden zij het principe van de Mambo Foundation niet. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat een groot deel van het ontwikkelteam zich van Mambo heeft afgesplitst.

In de loop van augustus 2005 werden de ontwikkelteams opgesplitst en kozen de meeste ontwikkelaars ervoor om afstand te nemen van Mambo. Op 1 september 2005 kondigden Eddie en zijn team aan onder een nieuwe naam verder te gaan. Die nieuwe naam werd Joomla!. De eerste versie van Joomla!, versie 1.0.0, werd vrijgegeven op 16 september 2005 en was een zogeheten *rebranded release* van Mambo 4.5.2.3.

In 2006 is het ontwikkelteam aan de slag gegaan met Joomla! 1.5. Een nieuwe versie, waarvan de volledige bron herschreven is. In januari 2008 werd deze nieuwe Joomla! 1.5-versie vrijgegeven. Een half jaar later startte het ontwikkelingsteam met een inventarisatie van de wensen van de community voor versie 1.6.

Pas in januari 2009 bereikte het Leiderschaps Team (Production Leadership Team) van Joomla! consensus over een functionaliteitenlijst voor Joomla! 1.6. Dit resulteerde een half jaar later, in juni 2009, in de eerste Alpha Release van Joomla!, die in oktober 2009 werd gevolgd door een tweede Alpha Release. Pas in mei 2010 volgde de eerste Beta Release, waarbij de ontwikkelaars de afspraak maakte om steeds om de twee weken een nieuwe bètaversie uit te brengen. Dit hebben ze redelijk strikt gehouden. In december 2010 was de laatste bètaversie 15 achter de rug en werd de weg vrijgemaakt voor de eerste Release Candidate (RC1). Op 10 januari 2011 verscheen uiteindelijk Joomla! 1.6. Ondertussen was het ontwikkelingsteam al bezig om door te werken aan Joomla! 1.7, dat net als 1.6 een zogenaamde STS (Short Term Support) versie was. In juli 2011 verscheen versie 1.7, in september opgevolgd door Joomla! 2.5. Eigenlijk waren deze 3 versies 1.6, 1.7 en 2.5 hetzelfde. Steeds werden enkele functies en verbeteringen doorgevoerd, waardoor Joomla! 2.5 uiteindelijk zo goed was, dat die diende als de LTS-versie (Long Term Support) die ongeveer drie jaar mee zou moeten gaan, in tegenstelling tot een STS-versie, die maar een half jaar mee gaat.

Al tijdens de ontwikkeling van Joomla! 2.5 werkte het team verder aan de ontwikkeling van Joomla! 3.0. Deze versie verscheen in september 2012 en was weer een STS-versie. De bedoeling was dat na 3.0 nog 3.1, eveneens een STS-versie, zou volgen, om eind 2013 gevolgd te worden door de nieuwe LTS, Joomla! 3.5.

In werkelijkheid liep het anders. Na versie 3.1 besloten de makers nog Joomla! 3.2 uit te brengen in november 2013, gevolgd door Joomla! 3.3 in april 2014. Tot begin april 2014 bleven ze aangeven dat Joomla! 3.5 uiteindelijk de nieuwe LTS-versie zou worden.

Toch gaf het Joomla!-ontwikkelingsteam bij name van Michael Babker begin april 2014 aan, dat ze eigenlijk niet langer de tot dan toe gevolgde versie-strategie zouden hanteren. Het team wilde kunnen doorontwikkelen zo lang als dat nodig is. Ook als dat zou betekenen dat er nog een Joomla! 3.4, 3.5, 3.6 en 3.7 zouden moeten volgen. Wat het uiteindelijk wordt weet niemand. De tijd zal het leren.

Installatievereisten

Om het Joomla!-CMS te activeren, is het mogelijk om het systeem te installeren op een webserver (internet), maar ook op een lokale standalone-computer. Hiervoor zijn legio mogelijkheden. Allereerst is het echter belangrijk om na te gaan wat de minimale systeemeisen voor Joomla! zijn.

- PHP (Magic Quotes uitgeschakeld) 5.3.10 of hoger: www.php.net

Database ondersteuning:

- MySQL 5.1 of hoger: www.mysql.com
- SQL Server 10.50.1600.1 of hoger: www.microsoft.com/sql
- PostgreSQL 8.3.18 of hoger: www.postgresql.org

Webserver ondersteuning:

- Apache 2.x of hoger: www.apache.org
- Nginx 1.0 of hoger: wiki.nginx.org
- Microsoft IIS 7 of hoger: www.iis.net

Hoewel dit de minimale systeemeisen zijn, raden de makers aan om minimaal PHP versie 5.4 te gebruiken en indien gebruik wordt gemaakt van een webserver met Nginx wordt Nginx versie 1.1 aanbevolen.

In de volgende paragraaf zullen we de installatie op een standalonecomputer bespreken. Daarop aansluitend bespreken we de installatie van Joomla! op een webserver. Pas nadat beide installatieprocedures zijn besproken, zullen we verder op de werking van Joomla! ingaan.

Hierna zullen we u zowel de lokale installatie van Joomla! laten zien alsook de online installatie van Joomla!. Maak voor uzelf eerst een keuze voor een van beide en zoek dan de bijbehorende beschrijving erbij. Dit om te voorkomen dat u onnodige stappen zet.

Lokale webserver opzetten

U zult ervoor moeten zorgen dat uw standalonecomputer voldoet aan de gestelde systeemeisen. U kunt ervoor kiezen deze versies zelf (handmatig) te installeren. Ook kunt u kiezen voor een pakket dat PHP, MySQL en Apache in een keer installeert.

In tegenstelling tot wat veel beginners denken, is Joomla! een platform-onafhankelijk systeem. Dus of u nu werkt op Windows, Mac of Linux, Joomla! is op elk platform te installeren. Nog makkelijker wordt het wanneer u ervoor kiest om Joomla! niet op uw eigen computer te installeren, maar op een server van een webhost. In dat geval hoeft u zelfs helemaal niets meer te installeren op uw computer. Alles draait immers bij de gekozen webhost.

Voorbeelden van programma's waarmee u Joomla! op uw computer kunt installeren zijn:

- XAMPP (multiplatform): www.apachefriends.org/download.html
- LAMP (Linux)
- WAMP (Windows): www.wampserver.com
- MAMP (Mac): www.mamp.info
- EasyPHP: www.easypHP.org

XAMPP is een erg handig programma, waarmee u op eenvoudige wijze in een keer onder meer PHP, Apache en MySQL installeert. Voor de installatie van Joomla! op onze standalonecomputer kiezen wij voor dit programma.

Afbeelding 1.1 Op de website Apachefriends is XAMPP gratis te downloaden.

Om te beginnen surfen we naar de site van XAMPP, www.apachefriends.org/download.html. Daar downloaden we de nieuwste versie van XAMPP. XAMPP is voor diverse besturingssystemen beschikbaar. Let dus bij het downloaden goed op dat u de juiste versie selecteert. Na het downloaden installeert u de software op uw computer. In de volgende stappen ziet u hoe de installatie verloopt op een Apple-computer.

Op www.digitale-academie.nl/joomlaboek.html kunt u een video-instructie bekijken, waarin u ziet hoe u XAMPP voor windows installeert.

Afbeelding 1.2 Dubbelklik op de installatie-icoon van XAMPP.

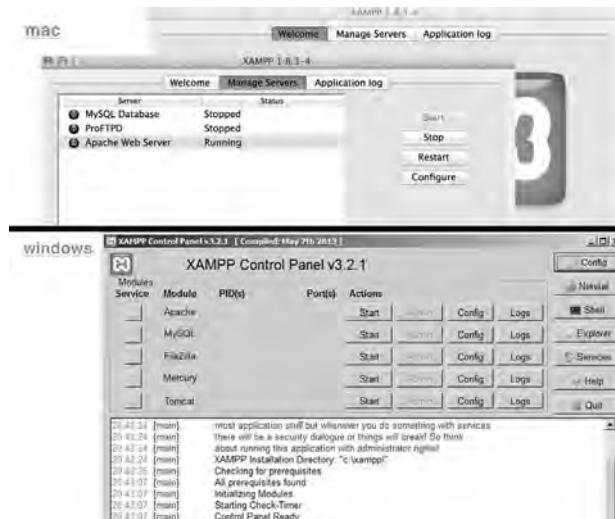
- 1 Dubbelklik op het installatiebestand.
- 2 Ga met de Finder naar de map Applications (Programma's; Mac OS) en klik op het XAMPP-icoon, of klik op het XAMPP-icoon rechts onder in uw scherm (Windows).
- 3 Start nu in ieder geval de services MySQL en Apache van XAMPP op. U zult mogelijk uw computerwachtwoord moeten invoeren om de toepassingen te starten. De installatie is nu voltooid en de toepassingen zijn gestart.

XAMPP is nu gestart en de belangrijkste services, Apache en MySQL, zijn ook actief. Dat betekent dat we voorbereidingen kunnen treffen voor de installatie van Joomla!. Allereerst hebben we een MySQL-database nodig. Deze kunnen we zelf maken in PHPMyAdmin. Dit is een beheeromgeving voor MySQL. U kunt deze openen door in de adresbalk van uw browser het volgende in te vullen: <http://localhost/phpmyadmin>.

U opent daarmee een webpagina, waarop u in het midden van het scherm een nieuwe database kunt maken. Noteer of onthoud de naam van de database, want u hebt deze later nodig bij de installatie van Joomla!.

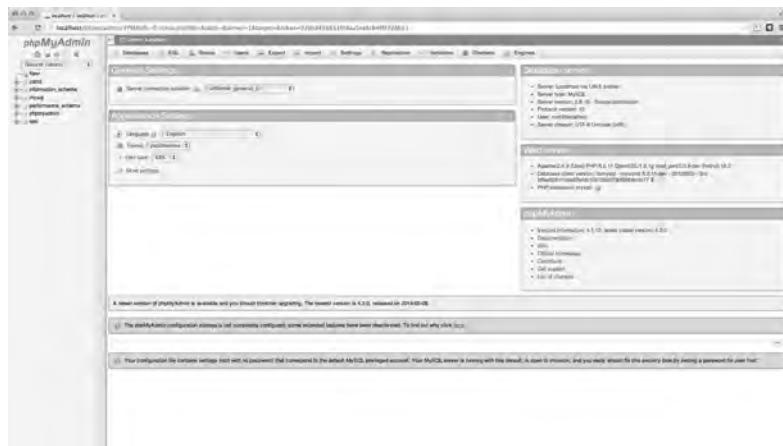

Afbeelding 1.3 Het venster dat u ziet bij het starten van XAMPP.

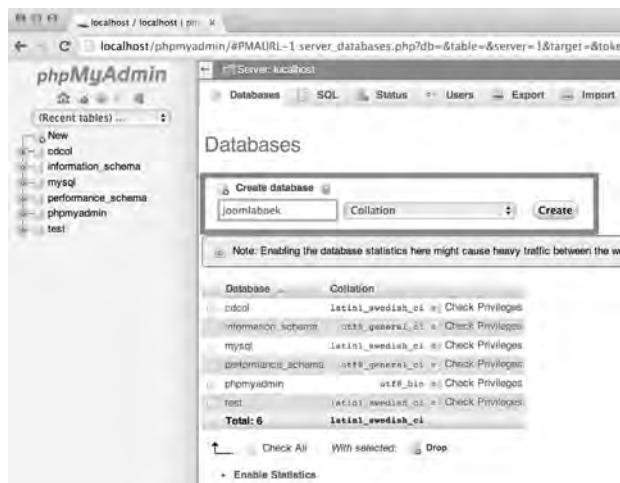

Afbeelding 1.4 Het venster dat u ziet bij stap 3.

Hoofdstuk 1 – Inleiding en installatie

Afbeelding 1.5 Om een nieuwe database te maken, klikt u op de link Databases.

Afbeelding 1.6 Vul in het omkaderde veld een naam in voor uw database en klik op Create. Uw database is gemaakt. Door bovenin op het omcirkelde Localhost te klikken, komt u terug op de homepage van PHPMyAdmin.

Nadat uw database is gemaakt, gaat u terug naar de homepage door boven in het scherm op **localhost** te klikken. Op de homepage ziet u het tabblad **Users** staan. Deze knop kunt u gebruiken om een gebruikersaccount te maken voor toegang tot de database. Dit is nodig, omdat u deze gebruiker en een bijbehorend wachtwoord later bij de installatie van Joomla! moet opgeven. Dit zal Joomla! in staat stellen om met de database te communiceren.

The screenshot shows the 'Users overview' section of MySQL Workbench. It lists the following users:

User	Host	Password	Global privileges	Grant	Action
Any %	-		USAGE	No	Edit Privileges Export
Any linux	No		USAGE	No	Edit Privileges Export
Any localhost	No		USAGE	No	Edit Privileges Export
pma	localhost No		USAGE	No	Edit Privileges Export
root	linux No		ALL PRIVILEGES	Yes	Edit Privileges Export
root	localhost No		ALL PRIVILEGES	Yes	Edit Privileges Export

Below the table are buttons for 'Check All', 'With selected:', and 'Export'. A large 'Add user' button is at the bottom left.

Afbeelding 1.7 Klik op Users.

The screenshot shows the 'Add user' configuration window. It includes the following sections:

- Login Information:** Fields for User name (joomlauser), Host (localhost), Password, and Re-type.
- Database for user:** Options to create a database with the same name and grant all privileges, or to grant all privileges on wildcard names (%).
- Global privileges:** A checkbox labeled 'Check All' is checked. Below it, a note says: "Note: MySQL privilege names are expressed in English".
- Data:** A list of checked privileges: SELECT, INSERT, UPDATE, DELETE, CREATE, INDEX, ALTER, DROP, CREATE TEMPORARY TABLES, SHOW VIEW, GRANT ROUTINE, ALTER ROUTINE, EXECUTE, TRIGGER, EVENT, and TRIGGERS.
- Structure:** A list of checked privileges: CREATE, INDEX, ALTER, REFERENCES, EXECUTE, TRIGGER, EVENT, and TRIGGERS.
- Administration:** A list of checked privileges: RELOAD, SHUTDOWN, SUPER, RELOAD DATABASES, LOCK TABLES, REPLICATION CLIENT, and CREATE USER.
- Resource limits:** Fields for MAX QUERIES PER HOUR (0), MAX UPDATES PER HOUR (0), MAX CONNECTIONS PER HOUR (0), and MAX_USER_CONNECTIONS (0). A note says: "Note: Setting these options to 0 (zero) removes the limit".

Afbeelding 1.8 Klik op Add user om een databasegebruiker te maken.

In het venster waarin u een nieuwe gebruiker kunt maken, moet u een aantal velden invullen en vervolgens twee handelingen uitvoeren. Vul achter **User** een gebruikersnaam naar keuze in. Vul vervolgens achter **Host** het woord **localhost** in. Tot slot moet u bij **Password** en **Re-type** twee keer eenzelfde wacht-

woord naar keuze invullen. U kunt er ook een laten genereren door op **Generate** te klikken, maar noteer wel dit wachtwoord, omdat u dit later nodig hebt. Om de gebruiker nu op de juiste manier te maken, moet u op **Check All** klikken. De databasegebruiker krijgt dan alle rechten. Klik tot slot op de knop **Go** om de databasegebruiker definitief te maken.

Installatie voorbereiden

Joomla!-bronbestand downloaden

U hebt nu een lokale webserver opgezet, maar Joomla! is daarmee nog niet geïnstalleerd. De volgende stap is om Joomla! te downloaden van www.joomlacomunity.eu. JoomlaCommunity.eu is de officiële Nederlandse vertalingpartner van Joomla!. Eventueel kunt u ook terecht op www.joomla.org (de officiële internationale Joomla!-website). Dit moet u ook doen wanneer u Joomla! op een online webserver wilt installeren.

Naarmate Joomla! verder doorontwikkeld wordt, zult u zien dat steeds meer verschillende downloads beschikbaar komen. Namelijk niet alleen het volledige pakket (dat we nu nodig hebben), maar ook updatepakketten (*patches*) om verouderde – vaak onveilige – versies te updaten naar een bijgewerkte versie. In dit geval downloadt u de stabiele versie.

In het downloadoverzicht vindt u dus de meest recente versie van Joomla!. Naast die versie vindt u er patchbestanden. Met een *patch* kunt u een oude Joomla!-versie updaten naar een nieuwere subversie. Daarmee zorgt u ervoor dat uw Joomla!-installatie weer up-to-date en veilig is. Dit updaten is van groot belang en zorgt ervoor dat uw Joomla!-website veilig blijft. Wel kunnen in een enkel geval problemen ontstaan met door u geïnstalleerde componenten, modules en plug-ins. Zorg dus altijd dat u vooraf een back-up maakt.

Maak een back-up!

Zorg dat u eerst een goede back-up van uw website maakt voordat u een update van Joomla! uitvoert. Dit kan heel goed met de Joomla!-component **Download deze op www.akeebabackup.com.** Bovendien is het aan te raden om eerst op een testserver te controleren of de door u gebruikte componenten, modules en plug-ins goed blijven werken onder de nieuwe Joomla!-versie.

Afbeelding 1.9 Download de nieuwste Joomla!-versie.

Joomla!-bestanden op lokale webserver plaatsen

Nadat u dit Joomla!-bestand hebt gedownload, kunt u het uitpakken. Dit moet u doen in de map htdocs van XAMPP (zie afbeelding 1.10). Zorg er vooraf voor, dat u de bestanden die al in die map staan verwijdert of naar een tijdelijke map verplaatst.

Als alle Joomla!-bestanden zich in de map Sites bevinden, is het mogelijk om Joomla! te installeren op de lokale webserver. Wanneer u in uw webbrowser het adres `http://localhost/` typt, komt u in het installatiescherm van Joomla!. Hier komen we straks op terug.

Afbeelding 1.10 Pak de Joomla!-bestanden uit in de map htdocs van XAMPP.